

Méér verbinding, kennisdeling, & circulariteit!

Krant van de toekomst

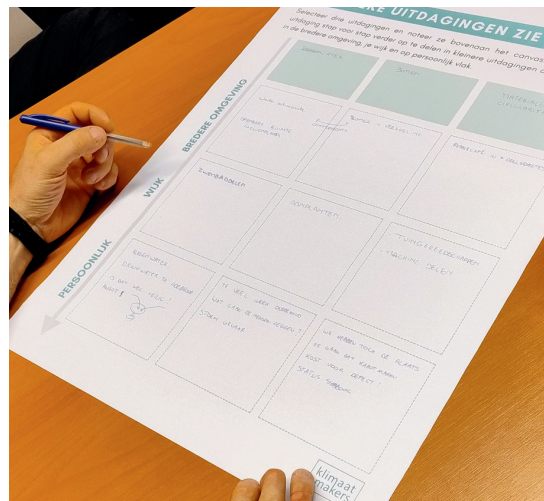
1ste editie - 2024

Méér verbinding, kennisdeling, & circulariteit!

Workshop 1 - Wat zet jij op de agenda?

De eerste workshop van Klimaatmakers zit erop! Met een kleine, maar fijne groep Rijkervorselaren gingen we aan de slag met na te denken over de klimaatuitdagingen in hun gemeente. Onder het genot van toastjes met lokale honing en confituur én cementzakjes (de lokale praline) gingen we in gesprek over verschillende belangrijke klimaatthema's. We gingen dieper in op de nuances: wat houdt ons tegen om hier iets aan te doen? En wat kan ons helpen? Aan het eind van de avond droomden we als groep over een toekomst waarin meer mensen met elkaar delen, van elkaar leren, genieten van groen en verbinding ervaren.

Wat hebben we gedaan?

We trapt de workshop af met een korte intro over Klimaatmakers, én enkele voorbeelden van acties die door én voor burgers kunnen opgezet worden.

Daarna leerden we elkaar beter kennen via speeddates, waarbij iedereen een klimaatuitdaging deelde waar hij of zij mee worstelt.

Na deze energieke start was het tijd om aan de slag te gaan! In kleine groepen doken we in thema's als vergroening, mobiliteit, water en duurzaam consumeren en brachten we de uitdagingen die we rond deze thema's zien in de bredere omgeving, op wijkniveau en op persoonlijk vlak, in kaart.

Na een korte pauze met een drankje deden we samen de 'zeilboot' oefening. We schetsten onze droomdoelen, obstakels en krachten die ons helpen of tegenwerken.

Benieuwd naar de resultaten?
Lees snel verder!

Een nieuw verhaal met kennis!

Om klimaatbewuste keuzes te maken moet je eerst en vooral weten **dat het anders kan**. Daarnaast is het cruciaal om niet alleen te weten hóe, maar ook wáárom die keuzes belangrijk zijn. Neem bijvoorbeeld minder vlees eten: Wat zijn de voordelen voor het klimaat en de gezondheid, en welke alternatieven zijn er? Met die kennis is het gemakkelijker om je keuzes te veranderen.

Daarnaast worden we als burgers overspoeld met tegenstrijdige berichten over wat nu echt impact heeft op het klimaat. Sommige bronnen zeggen dat bepaalde acties veel opleveren, terwijl anderen dat tegenspreken. Dit leidt tot verwarring, vooral omdat ecologie en economie vaak door elkaar worden gehaald. Het resultaat? Er ontstaat **twijfel** over welke stappen écht helpen. En als we twijfelen gaan we minder snel over tot actie ...

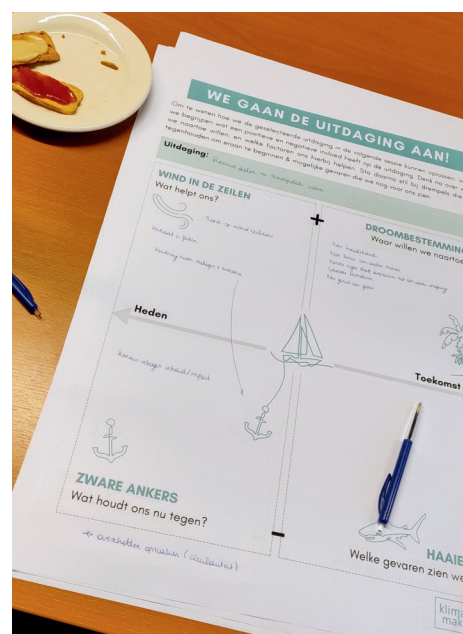
Om hierin **duidelijkheid** te scheppen, kunnen vrienden en de lokale gemeenschap een grote rol spelen. Samen kunnen we betrouwbare kennis delen en zo elkaar helpen bewuste keuzes te maken.

Faciliteren van meer functioneel groen!

We herkennen het allemaal: de behoefte aan een perfect gemaaid gazon en de ergernis over grote bomen die bijvoorbeeld je auto vuil maken. Je kan dit bij jezelf of iemand anders herkennen. Groen wordt vaak nog ingezet om er mooi uit te zien. In Rijkevorsel van de toekomst wordt groen ook ingezet op een functionele manier: **meer biodiversiteit, een beter waterbeheer en fijn om in te ontspannen**.

Veel mensen denken dat een functionele, natuurvriendelijke tuin er verwilderd of onverzorgd uitziet, maar dat hoeft helemaal niet. Je kunt een mooie, verzorgde tuin hebben die ook bijdraagt aan biodiversiteit. Extensief maai-beheer* kan je dus ook 'deftig' maken. **Je gaat gras minder vaak maaien, zodat planten en dieren meer ruimte en tijd hebben om te groeien en leven. Wat zou jij doen met die extra tijd?*

Het gaat dus niet om een keuze tussen mooi of duurzaam — beide kunnen samen gaan. Als Klimaatmakers kunnen we mee dit verhaal vertellen in onze buurt.

Meer verbinding door circulariteit

De afgelopen jaren is er een verschuiving geweest waarbij mensen zich meer op zichzelf hebben teruggetrokken. Vroeger kenden iedereen iedereen in de straat of buurt, nu lijkt dat minder. We zijn een stukje van die sociale verbinding kwijtgeraakt. Door meer te delen, willen we die verbondenheid herstellen. Terug meer "Hallo buur. En bedankt!". Dit kan door van het gezamenlijk gebruik van machines/tuingereedschap/..., het organiseren van repaircafé's of het delen van zwembaden.

Ook in mobiliteit kan delen de samenhang versterken, bijvoorbeeld via deelauto's en carpoolen. Dit maakt niet alleen vervoer efficiënter, maar stimuleert ook ontmoetingen en samenwerking binnen de buurt. Circulariteit kan ons dus dichter bij elkaar brengen, zowel praktisch als sociaal.

Laten we gezellig starten in onze straat!

Workshop 2 - Ideeën bedenken

Wat vliegt de tijd, we zijn al halverwege de Klimaatmakers workshops! In jeugdhuis de Wauwel kwamen we een tweede keer samen, om na te denken over hoe we de uitdagingen uit de eerste workshop kunnen aanpakken. Opnieuw onder het genot van toastjes met lokale honing, confituur én cementzakjes (de lokale praline) brainstormden we over manieren om een cultuur van delen en hergebruik in de buurt te stimuleren en faciliteren. Dit met als doel indirect ook de sociale verbinding in wijken en straten versterken. We eindigden met enkele concrete acties, maar ook enkele grote dromen.

Wat hebben we gedaan?

We begonnen de workshop met een korte introductie over Klimaatmakers en leerden daarna elkaar en elkaars dromen wat betreft klimaatactie beter kennen.

Eens opgewarmd, doken we in een brainstorm en bedachten we zoveel mogelijk ideeën voor één van de uitdagingen die in de vorige sessie naar voren kwam. Om de creativiteit te stimuleren, maakten we hierbij gebruik van verschillende triggerkaarten en inspiratiebronnen.

De ideeën die werden opgeschreven, sorteerden we nadien in een matrix, op basis van hun haalbaarheid en wenselijkheid.

We sloten de workshop af met een stemronde, waarbij iedereen zijn favoriete idee koos.

Benieuwd naar de resultaten? Lees vooral de volgende pagina's!

1. Meer sociale verbinding door delen en hergebruiken!

Tijdens de brainstormsessie werden binnen diverse domeinen zoals mobiliteit, voeding en materialen ideeën bedacht om **een cultuur van delen en hergebruik te stimuleren en te organiseren**. Dit met als uiteindelijke doel de sociale samenhang in de buurt en/of wijk te versterken. Meer fijne en impactvolle ontmoetingen dus. De eerstvolgende stap in het bereiken van de doelstelling is mensen bij elkaar brengen en informeren over de mogelijkheden. De volgende ideeën en aandachtspunten kwamen hierbij aan bod:

Samen informatie, materialen, auto's en voeding delen!

Stel je voor: je helpt een uur in de tuin van een buur die wat minder mobiel is, en als dank krijg je een heerlijke zelfgekookte maaltijd. Of wat dacht je van een openbare (koel)kast op de hoek van de straat, waar mensen maaltijden of voedingsproducten kunnen achterlaten voor anderen?

Het klinkt simpel, maar zulke initiatieven maken een wereld van verschil. Om dit mogelijk te maken, is vertrouwen nodig – én de moed om hulp te vragen of aan te bieden. Daarom dachten we na over de rol van **straatambassadeurs**: enthousiaste buurtbewoners die anderen verbinden en inspireren.

Het zijn die kleine, concrete stappen die de buurt dichterbij brengen en ons helpen om samen duurzamer, socialer en sterker te worden. Doe je mee?

Voorwaarden: hoe kunnen we dit doen werken?

Om mensen te enthousiasmeren en stimuleren om meer met elkaar te delen, is het belangrijk om laagdrempelig en kleinschalig te werk te gaan. Dit kan bijvoorbeeld door infosessies te organiseren dicht bij huis, op buurt- of wijkniveau, en deze bijeenkomsten gezellig te maken door ze bij iemand thuis te houden. Persoonlijke uitnodigingen, bijvoorbeeld via straatambassadeurs, kunnen de betrokkenheid vergroten.

Daarnaast is het belangrijk om praktisch te werk te gaan. Als het gaat om autodelen, kan een duidelijke planning of agenda helpen, waarbij aansluiten bij bestaande platformen zoals Degagé een goede optie is. Voor het delen van voedsel is dan weer aandacht voor hygiëne en controle cruciaal. Voor een openbare koelkast is het daarom belangrijk een geschikte locatie te kiezen, zoals een winkel of bakkerij.

Rol van de gemeente: Hoewel we bij Klimaatmakers focussen op acties voor en door burgers, kan ook de gemeente een rol spelen:

- Samenwerkingen aangaan met lokale scholen en verenigingen.
- Publieke ruimtes beschikbaar stellen voor bijvoorbeeld deelinitiatieven.
- Helpen met het drukken van flyers
- ...

2. Een nieuw verhaal creëren met de (juiste) kennis!

Hoe kunnen we betrouwbare en toegankelijke klimaatkennis verspreiden zodat het mensen in de buurt inspireert en activeert? Hoewel we tijdens de workshop deze uitdaging even hebben geparkeerd, blijft dit een belangrijk thema om verder over na te denken.

Denk jij hier ook zo over? Scan onderstaande QR-code en deel je ideeën over hoe we buurtbewoners kunnen informeren over onderwerpen zoals autodelen, zonnepanelen en korte keten. Alle suggesties zijn welkom! Hieronder alvast enkele ideeën ter inspiratie.

Instagrampagina die duurzame initiatieven en burgers uit de gemeente in de kijker zet naar het voorbeeld van 'Gent Klimaatstad'

Mini (online) TED-talks rond veelvoorkomende en 'hot' topics

'Special edition' buurtkrant

Kleine borden of posters voor de ramen van bewoners waarop zij hun ervaring rond bv. zonnepanelen delen

Wijkambassadeurs met zekere kennis van zaken zoeken waarbij mensen terecht kunnen met allerhande vragen over duurzaamheid.

3. Faciliteren van meer functioneel groen!

"Hoe kunnen we ervoor zorgen dat er meer groen gecreëerd wordt in de buurt dat niet alleen mooi is, maar ook nuttig voor mens en natuur?" Hoewel we tijdens de workshop deze uitdaging even hebben geparkeerd, blijft dit een belangrijk thema om verder over na te denken.

Denk jij hier ook zo over? Scan onderstaande QR-code en deel je ideeën over hoe we voor meer functioneel groen in de buurt kunnen zorgen. Alle suggesties zijn welkom! Hieronder alvast enkele ideeën ter inspiratie.

Pluktuinen en voedselbossen

Adoptieprogramma waarbij burgers een stukje 'openbaar' groen kunnen adopteren

Tuinambassadeurs die de tuinen van andere mensen in de straat onderhouden

Bloemplukbermen

Peter of meterschap over één of meerdere bijenhoeven

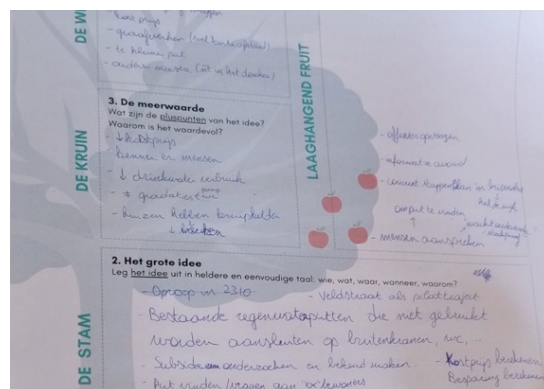
Scan de QR-code of ga naar:

www.rijkevorsel.govocal.com/nl-BE/projects/deel-je-idee-1

Inzetten op wat er al is: regenwater!

Workshop 3 - Van ideeën naar acties!

Voor de derde keer op rij kwamen we samen op een donkere, maar gezellige avond in Rijkevorsel. Het doel van deze bijeenkomst was om uit de 14 ideeën van de vorige workshop de beste te selecteren en verder uit te werken. In groep, én in gezelschap van een lekker hapje en drankje, bepaalden we de eerste concrete stappen die nodig zijn om deze ideeën te realiseren.

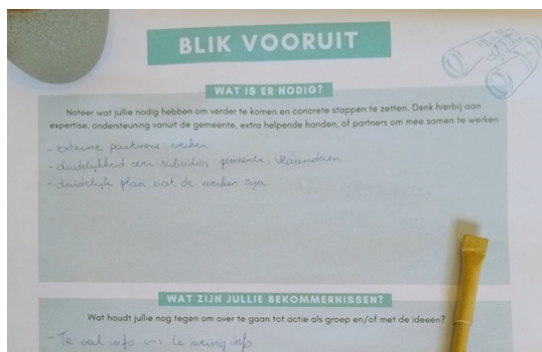
Wat hebben we gedaan?

We begonnen de workshop met het rangschikken van de 14 ideeën uit de vorige workshop in twee rondes. In de eerste ronde legden we al de ideeën op een rij, van weinig impact op het klimaat naar véél impact mogelijk op het klimaat. In de tweede ronde investeerde iedereen fictief geld gebaseerd op haalbaarheid en persoonlijke voorkeur.

Het geld sprak duidelijk. Er kwamen drie ideeën als winnaar naar voren. We kozen er voor om het meest concrete idee uit te werken aan de hand van een conceptboom. We dachten na over de wortels van het probleem en de vruchten van de actie.

Daarna stelden we een actieplan op met daarin de volgende stappen die nodig zijn om het idee verder uit te rollen. Welke ondersteuning is daarvoor nodig? We keken ook vooruit naar het verduurzamen van de Klimaatmakersgroep in Rijkevorsel. Het resultaat lees je hier!

Er werd tijdens de workshop een selectie gemaakt uit 14 ideeën over thema's zoals het stimuleren van delen en hergebruiken, betrouwbare en toegankelijke klimaatkennis verspreiden en meer groen en blauw in de buurt. Uiteindelijk kwamen drie ideeën als winner naar voren: een **mini-pluk-bos**, **regenwaterputten activeren** en een **klimaatrubriek in de 2310**. Het ene idee al wat groter dan het ander, dus we begonnen met het uitwerken van wat er al is. Verborgene regenputten activeren om minder drinkwater te verbruiken.

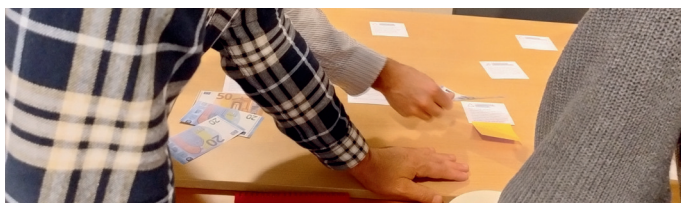
Opnieuw aansluiten van bestaande regenwaterputten!

Eén van de klimaatmakers maakte het zelf mee. Tijdens een droge zomer ontdekte hij dat er in zijn tuin aan de Veldstraat een regenwaterput zit. Maar die was nergens op aangesloten. Jammer, want dat water had hij goed kunnen gebruiken in zijn dorstige tuin. Na wat opzoekwerk bleek het mogelijk om **de put opnieuw in gebruik te nemen**. Een beetje schoonmaken, een kleine graafklus en een pomp aansluiten – veel meer was er niet voor nodig. Nu gebruikt hij regenwater in plaats van drinkwater om zijn wc door te spoelen. Dat scheelt heel wat liters drinkwater op een jaar!

Het verhaal van deze klimaatmaker stopt hier niet. Bij een buurman zag hij in de tuin ook een opvallend droge plek... Zou daar nog een regenwaterput liggen die niet gebruikt wordt? Het zette hem verder aan het denken. Wat als in de hele wijk, bij elk huis, regenwaterputten in de grond zitten? Kunnen we de burens helpen om deze opnieuw te gebruiken?

En zo is het idee ontstaan om met de klimaatmakers een plan van aanpak uit te werken voor het opnieuw in gebruik nemen van die regenwaterputten. Ook willen ze in gesprek gaan met de burens, want water – of het nu om schaarste of overlast gaat – wordt een steeds groter probleem. Door meerdere regenwaterputten tegelijk aan te pakken, kunnen kosten gedrukt worden en kunnen bewoners elkaar helpen. Denk bijvoorbeeld aan het delen van kennis over subsidies, handige tips, materialen en experts.

Er wordt ook rekening gehouden met de verschillende bewoners in de wijk: ouderen, jonge gezinnen, alleenstaanden... Iedereen heeft zijn eigen behoeften. Daarom is het gesprek en heldere communicatie met de buurt extra belangrijk. Tegen de volgende workshop gaan ze alvast mensen aanspreken.

Wat met de 13 andere ideeën?

Tijdens workshop 3 hebben we één idee van de 14 bedachte verder uitgewerkt. Maar wat gebeurt er met al die andere ideeën? Die laten we natuurlijk niet liggen! Ben jij enthousiast over het tegengaan van voedselverspilling? Wil jij lokale voeding en korte keten een boost geven? Of zie jij mogelijkheden om duurzame mobiliteit niet alleen praktischer, maar ook leuker en aantrekkelijker te maken? **Sluit je dan zeker aan bij onze Klimaatmakers** en help deze ideeën tot leven brengen!

Onze eerste actie: Watervriendelijke wijken

Tijdens workshop 4 hebben we verder gebrainstormd over het opnieuw aansluiten van bestaande regenwaterputten en welke deelacties hieraan kunnen bijdragen. Als eerste stap is het belangrijk om bewoners te sensibiliseren/informereren over het belang van goed waterbeheer. Om dit te realiseren, werd besloten om **een wijkcafé** te organiseren inspelend op de waterproblematieken van die wijk en als introductie tot de mogelijke oplossingen hiervoor. Dit wijkcafé dient als startpunt om bewustzijn te creëren en het initiatief verder uit te bouwen. Uiteindelijk hebben we een overkoepelend concept uitgewerkt: **watervriendelijke wijken**.

Hoe word je Klimaatmaker? Stuur een mailtje naar robbie.franssen@rijkevorsel.be en kom in contact met de huidige groep Klimaatmakers!

Meer informatie op:

